



REFERAT

Fra:	Lise Spikkeland	Dato:	25.02.2025
Til:		Dokument nr.:	24/03717-5
Kopi til:			

Referat møte i Kommunesektorens etikkutvalg 13. februar 2025

Tid: 13. februar 2025, kl. 14-16 – i etterkant av møte med kommunene i Rogaland

Sted: Scandic Stavanger City, Stavanger

Til stede

Dagfinn Høybråten
Tor Dølvik
Marit Jacobsen
Aksel Hagen
Rune Haugsdal
Rune Tokle
Mads Drange
Linda Mæhlum Robøle

Forfall

Elisabeth Paulsen
Elin Floberghagen

KS administrasjon

Lasse Jalling
Lise Spikkeland, ref.

01/25 Godkjenning innkalling, dagsorden og referat

Godkjent.

02/25 Hva tar vi med oss fra møtet med kommunene i Rogaland

Oppsummering legges ved referatet - noen stikkord om møtet trekkes fram her:

- Nyttige og konkrete problemstillinger, om vindkraft og forventningsgap
- Forventningsgap: viktig å gjøre den diskusjonen rikere, flere som har ansvar for forventningene er store, derfor må flere ta ansvar
- Hva kan etikkutvalget sirkle inn fra samtalene i dag?
 - o «Hvis noen ville betale for en endring i kommuneplan»
 - o Kommunen som eier av selskap, styremedlemmer som også sitter i kommunestyret. Sammensetning av styrene: til selskapets beste, ikke en fordeling av politiske poster
 - o Eierskap og roller: kommunens mange roller i kraftutbygging bør belyses.
 - o Rollekonflikter mht eierskap er veldig relevant. Eksempelvis kommunen som gir dispensasjon til selskap – selskap som kommunen er (med-)eier i og får inntekter fra

- Er kommunale vedtak til salgs? Norsk tradisjon innen kraft: det er legitimt å be om noe tilbake fra utbygger som tar av uberørt natur. Noe lovfestet kompensasjon, men fritt fram og «uregulert» - «kompensasjon for tort og svie»
- Kraft: mer og mer fokus framover. Ser på kommuneøkonomien i dag en tydelig forskjell på de kommuner som har vs de som ikke har kraft. Vindkraft; et «uregulert» område som får mer og mer plass
- Vindkraft og kommuner: spørsmålet om åpenhet og manglende innsyn; ala «politikere har solgt kommunenes natur, gjort en byttehandel». Mulig fordi kontraktsfrihet råder.
- Forholdet mellom det nasjonale og det lokale: får mange interessante utslag lokalt når man skal ta nasjonale hensyn.

Etikkutvalgets oppfølging:

Til neste møte 10 april legges det fram et notat som beskriver og adresserer problemstillinger fra møtet inn mot ulike prosesser i KS; så som Håndbok i antikorrupsjon, Råd for etikkarbeid, KS Folkevalgtprogram.

Lysark fra innledere følger referatet.

03/25 Stavanger kommune - om retningslinjer KI og råd for digital etikk

Terese Ramsland, seksjonssjef IT – systemforvaltning i Stavanger kommune innledet om Stavangers arbeid med digital etikk og kunstig intelligens. Kommunen har bl.a. egne retningslinjer for bruk av KI, og de har etablert et råd for digital etikk.

Noen stikkord fra innledningen:

- Der vi ikke er sikre på jussen får vi ofte de gode etiske refleksjonene
- Involvere ansatte fra starten av – hvordan kan vi bruke denne teknologien
- Generativ KI – bruker enormt mye energi/ bærekraftshensyn
- I utvikling av retningslinjer for KI har kommunen konsultert etikkforsker [Leonora Bergsjø](#)
- Stavangers Råd for digital etikk ivaretar krav i [EUs AI-Act](#) om «Lovlig, etisk og sikkert»
- Hvorfor er digital etikk viktig? Viktig å få det ut i organisasjonen:
- Aktuelle temaer:
 - Velferdsteknologi
 - Hva er god KI kultur
 - Digitalt stress (varslinger fra alle kanter hele veien er en stressfaktor – hvordan vi vil ha det hos oss?)
 - Retten til sporfri ferdsel - som ansatt (hvilke etiske problemstillinger gjør seg gjeldene ved kommunenes bruk av KI, og hvordan ivareta etikken)
 - Retten til sporfri ferdsel - som innbygger (hvor mye sporing skal kommunen legge til rette for?)
 - Copilot som møteassistent: «du er piloten, KI er assistenten»

Innspill fra etikkutvalget;

- Bruk av KI i saksbehandling? Lite, mest til forarbeid, tekst som bearbeides. Men kan bruke det som klarspråk.
- Møteassistent: spart mye tid på møtereferater
- Vi ser ikke hva som er under panseret – hva er dette?
- Folk tror at det som kommer ut er sant! Det må faktasjekkes
- Hva er god KI-Kultur? Et sentralt spørsmål
- Sensitiv informasjon skal i fagsystem

Etikkutvalgets oppfølging:

Kan utvalget oppsummere opp hvor ligger etikken når vi diskuterer KI? Mange ulike aktører som jobber med temaet. Utvalget bør få kartlagt hva som foreligger av kunnskap om etikk og KI, og på grunnlag av et slik notat søke å bli litt operative – og kanskje løfte refleksjonsnivået. Marit vil lage utkast til et innlegg «Ikke glem etikken i

digitalisering». Blant aktuelle råd bør være å gå skrittvis fram, så de har kontroll på de elementene som gir etiske utfordringer.

Lysark fra Tereses innledning følger referatet.

04/25 Kunnskapsoppdatering fra Transparency

Tor Dølvik presenterte noen hovedtrekk fra tre ulike undersøkelser om åpenhet og korrupsjon.

- [Befolkningsundersøkelse om korrupsjon](#)
- Report "[Transparency index of local authorities 2024](#)"
- [Korrupsjonsindeksen 2024](#) – publiseres 11. februar 2025

Kort runde med kommentar fra utvalget. Lise lager et notat som oppsummerer noen funn i undersøkelsene, og som publiseres på etikkportalen.no

05/25 Arbeidsplan og neste møte

Neste møte i utvalget 10. april i Oslo med bl.a. følgende tema:

- Kanalisere problemstillinger fra møte med Rogalandskommunene inn mot øvrige prosesser og tilbud, så som revidering av *Håndbok i antikorrupsjon*, *Dilemmasamling* osv. Deretter vurdere om utvalget kan komme ut med budskap som er nyttig for kommunene.
- KI og etikk: behov for en sammenstilling av eksisterende kunnskap for å vurdere hvordan etikkutvalget kan ta temaet videre.
- Status og innspill til KS FoU *Uetisk atferd, korrupsjon og velferdskriminalitet - kartlegging blant ordførere og ledere i kommunene*. Tema «velferdskriminalitet» følges ytterligere i senere møter.

06/25 Eventuelt

Neste møte er 10. april fra 11- 15 i Oslo.

Møtene i andre halvår blir som opprinnelig planlagt; *4. september* og *13. november*. Det er tidligere foreslått at det av møtene legges til Tromsø. Av ulike grunner må administrasjonen komme endelig tilbake til sted på senere tidspunkt.

Møtet ble avsluttet kl. 16:00